PATVIRTINTA

UAB „Bendras finansavimas“ vadovo įsakymu Nr. 2026/11/19

**UAB „BENDRAS FINANSAVIMAS“**

**KREDITINGUMO VERTINIMO IR ATSAKINGOJO SKOLINIMO TAISYKLĖS**

## I. BENDROJI DALIS

1. Kreditingumo vertinimo ir atsakingojo skolinimo taisyklės (toliau – Taisyklės) reglamentuoja nuostatas, kriterijus ir principus, kuriais UAB „Bendras finansavimas“, juridinio asmens kodas 303259527 (toliau – Bendrovė), administruodama tarpusavio skolinimo platformą SAVY ir / ar veikdama kaip vartojimo kredito davėjas, turi vadovautis vertindama vartojimo kredito gavėjų kreditingumą. Šios Taisyklės taikomos tik vartojimo kredito santykiams, reguliuojamiems Lietuvos Respublikos vartojimo kredito įstatymu (toliau – **Įstatymas**).

2. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

2.1. Vartojimo kredito gavėjas (arba Klientas) reiškia fizinį asmenį, kuris kreipėsi į Bendrovę dėl vartojimo kredito suteikimo ir (arba) su kuriuo Bendrovė sudarė vartojimo kredito sutartį, o Investuotojai investavo ir (arba) paskolino vartojimo kredito gavėjui;

2.2. Bendraskolis – fizinis asmuo, kuris kartu su Vartojimo kredito gavėju siekia gauti kreditą, yra įsipareigojęs kreditoriui pagal tą pačią prievolę ir atsako už jos įvykdymą solidariai, o vertinant kreditingumą jo pajamos, išlaidos ir įsipareigojimai finansų įstaigoms yra vertinami kartu su Vartojimo kredito gavėjo duomenimis; bendraskolio statusas nėra siejamas su šalių šeimine ar kitokia asmenine padėtimi, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse.

2.3. Šeima – susituokę asmenys (sutuoktiniai);

2.4. Nuostatai – Lietuvos banko valdybos 2013 m. kovo 19 d. nutarimu Nr. 03-62 patvirtinti Vartojimo kredito gavėjų kreditingumo vertinimo ir atsakingojo skolinimo nuostatai (Lietuvos banko valdybos 2026 m. liepos 9 d. nutarimo Nr. 2026/03-80 redakcija, įsigaliojusi 2026 m. lapkričio 20 d.) su vėlesniais pakeitimais;

2.5. Vartojimo kreditas – kaip tai apibrėžia Įstatymas;

2.6. Asmeninis vartojimo kreditas suteikiamas įvertinus tik asmenines Kliento pajamas ir Kliento asmeninius bei bendrus šeimos įsipareigojimus, kai Klientas siekia sudaryti arba sudaro vartojimo kredito sutartį asmeninėms reikmėms, vartojimo kredito sutartyje aiškiai nurodyta, kad kreditas skirtas asmeninėms Kliento reikmėms, ir tenkinamos Taisyklių 18 punkte nustatytos sąlygos. Už prievoles, kylančias iš asmeninio vartojimo kredito, atsako Klientas asmeniškai;

2.7. Platforma reiškia internetinę svetainę (portalą) www.gosavy.com, kurį administruoja Bendrovė bei kurioje Klientai gali užsiregistruoti ir pateikę paraišką skolintis iš Platformos Investuotojų, o Platformos Investuotojai investuoti ir (arba) skolinti Klientams;

2.8. Investuotojas reiškia fizinį ar juridinį asmenį, kuris užsiregistravo Platformoje, sutiko su jos Naudojimosi sąlygomis ir gali savo nuožiūra ir (arba) rizika investuoti ir (arba) skolinti Klientams;

2.9. Įsipareigojimai reiškia Kliento, o kai taikoma – ir jo sutuoktinio bei Bendraskolio, asmeninių ir bendrų šeimos įsipareigojimų finansų įstaigoms (įskaitant vartojimo kredito davėjus ir tarpusavio skolinimo platformų operatorius) vidutinių mėnesio įmokų sumą, apskaičiuotą pagal Taisyklių 25 ir 28 punktus. Asmeninio vartojimo kredito atveju vertinami Kliento asmeniniai ir bendri šeimos įsipareigojimai;

2.10. Tvarios pajamos – tokios Vartojimo kredito gavėjo pajamos, kurių pagrįstai galima tikėtis Vartojimo kredito suteikimo laikotarpiu. Išvada apie tvarias Kliento pajamas daroma atsižvelgiant į ne mažiau kaip keturių mėnesių Kliento tvarių pajamų istorijos vidurkį ir vertinama, ar sutartyje nustatyto Vartojimo kredito grąžinimo laikotarpiu gaunamų tvarių pajamų pakaks visiems įsipareigojimams finansų įstaigoms vykdyti. Kito laikotarpio pajamų vidurkis gali būti taikomas tik tada, kai Bendrovė turi pagrįstų ir pakankamų įrodymų, kad to laikotarpio pajamos laikytinos tvariomis ir toks laikotarpis nepažeidžia atsakingojo skolinimo principų;

2.11. Įrodymai – tai dokumentais patvirtinta informacija, kuria remiantis galima daryti išvadas dėl realios Kliento finansinės būklės, įskaitant, bet neapsiribojant: Kliento banko sąskaitų išrašai, VSDFV (Sodros) duomenų bazėje pateikiama informacija apie Kliento darbovietę, gaunamą darbo užmokestį bei darbo stažą, Lietuvos banko Paskolų rizikos duomenų bazėje, UAB „Creditinfo Lietuva“ arba kitoje duomenų bazėje pateikiama informacija apie Kliento turimas sutartis su kitomis finansų

įstaigomis, Kliento Valstybinei mokesčių inspekcijai pateiktos metinės pajamų deklaracijos, kiti galimi įrodymai;

2.12. Įmoka – tai periodinė mėnesinė įmoka, kurią Vartojimo kredito gavėjas privalo mokėti pagal sudarytą Vartojimo kredito sutartį. Įmoka susideda iš grąžinamos Vartojimo kredito dalies ir palūkanų, mokėtinų už naudojimąsi Vartojimo kreditu pagal konkrečią Vartojimo kredito sutartį bei mėnesinio tarpininkavimo mokesčio ir kitų periodinių mokesčių, įeinančių į bendrą vartojimo kredito kainą. Įmoka nustatoma preziumuojant, kad Vartojimo kredito gavėjas tinkamai ir laiku vykdys savo įsipareigojimus pagal Vartojimo kredito sutartį, ir neapima faktiškai galimai taikomų netesybų sumos;

2.13. DSTI – Vartojimo kredito gavėjo vidutinės mėnesio įmokos dydžio pagal visus įsipareigojimus finansų įstaigoms ir jo mėnesio tvarių pajamų santykis, išreikštas procentais;

2.14. Refinansavimas – tai kredito prievolės pakeitimas nauja prievole, kai sena paskola yra visiškai ar iš dalies padengiama naujos kredito sutarties pagrindu;

2.15. GR – tai valstybės informacinė sistema, kurioje kaupiami ir tvarkomi duomenys apie Lietuvos Respublikos gyventojus;

2.16. NASIS – Lietuvos banko tvarkomas Asmenų, dėl kurių yra pateikti prašymai neleisti jiems sudaryti vartojimo kredito sutarčių, sąrašas;

2.17. NIRVAR – Neveiksnių ir ribotai veiksnių asmenų registras;

2.18. Automatizuotas vertinimas – kreditingumo vertinimas, kurio metu automatizuotai tvarkomi Kliento asmens duomenys ir to tvarkymo rezultatas (pvz., kredito reitingas ar kitas rodiklis, rekomendacija) faktiškai naudojamas ir turi reikšmės vertinimo rezultatui arba sprendimui dėl vartojimo kredito suteikimo ar jo sąlygų, nepriklausomai nuo to, ar galutinį sprendimą priima darbuotojas;

2.19. Įgaliotas darbuotojas – Bendrovės darbuotojas, kurio pareigybė nurodyta Taisyklių 66 punkte ir kuris turi įgaliojimus bei kompetenciją peržiūrėti Automatizuotą vertinimą ir pakeisti juo pagrįstą sprendimą;

2.20. Patvarioji laikmena – kaip ji apibrėžta Įstatyme; Bendrovė naudoja Kliento nurodytą el. paštą, Savitarną (kai dokumentas joje aktyviai pateikiamas ir saugomas nepakeistas) ir popierių.

## II. ATSAKINGOJO SKOLINIMO PRINCIPAI IR NUOSTATOS

3. Bendrovės Vartojimo kreditų suteikimo politika yra grindžiama prielaida, kad Vartojimo kreditas bus grąžinamas Vartojimo kredito gavėjo pajamų sukuriamais pinigų srautais (pajamomis), mokant Įmokas, o ne skolų išieškojimo (ikiteisminiu / teisminiu) būdu ar pasinaudojant reikalavimo užtikrinimo priemonėmis.

4. Bendrovė (jos darbuotojai ir naudojamos automatizuotos priemonės), vertindama Kliento kreditingumą, privalo vadovautis atsakingojo skolinimo principais. Laikoma, kad tinkamai vadovaujamasi atsakingojo skolinimo principais, jei įgyvendinami visi žemiau nurodyti aspektai:

4.1. kreditingumo vertinimo tikslas – įvertinti Kliento galimybes prisiimti konkretų finansinį įsipareigojimą, kurį kartu su jau turimais finansiniais įsipareigojimais Klientas būtų pajėgus įvykdyti;

4.2. Bendrovė kiekvieną kartą, prieš priimdama sprendimą suteikti Klientui vartojimo kreditą, remdamasi pakankama informacija turi įvertinti Kliento kreditingumą remdamasi Lietuvos banko administruojamos Paskolų rizikos duomenų bazės ir UAB „Creditinfo Lietuva“ duomenų bazės duomenimis, taip pat Klientą patikrinti GR, NASIS, NIRVAR registruose bei SODRA duomenų bazėje. Be kita ko, Bendrovė turi teisę patikrinti kitas duomenų bazes / viešus informacijos šaltinius (pvz., Antstolių informacinę sistemą), jei nusprendžiama, kad tai yra reikalinga tinkamai įvertinti kreditingumą.

4.3. Bendrovė privalo įvertinti visus objektyviai numanomus reikšmingus veiksnius, atsižvelgdama į Kliento pateiktą, iš registrų ir informacinių sistemų gautą ir Bendrovei prieinamą informaciją, galinčius turėti įtakos Kliento mokumui, ypač tokius kaip Tvarios Kliento pajamos, jo kredito istorija, pajamų kitimo (augimo ir mažėjimo) potencialas;

4.4. skolinimas grindžiamas (atsižvelgiama į istorinius duomenis, ekonomikos ciklišku mą) visų Kliento įsipareigojimų pagal Vartojimo kredito ir kitas sutartis su finansų įstaigomis vidutinės Įmokos dydžio ir pajamų santykio ribojimu (DSTI);

4.5. Kliento kreditingumo vertinimas, remiantis tuo metu turima informacija, turi būti pagrįstas prielaida, kad Klientas galės vykdyti prisiimtus finansinius įsipareigojimus visą Vartojimo kredito sutarties laikotarpį;

4.6. Vartojimo kreditas Klientui suteikiamas tik tuo atveju, kai kreditingumo vertinimo rezultatai leidžia daryti pagrįstą išvadą, kad Kliento įsipareigojimai pagal vartojimo kredito sutartį, tikėtina, bus įvykdyti laikantis sutartyje nustatytų sąlygų;

4.7. Bendrovė taiko sukčiavimo rizikos valdymo ir prevencijos priemones, kuriomis siekiama įsitikinti tikrąja Kliento valia sudaryti vartojimo kredito sutartį ir užkirsti kelią atvejams, kai vartojimo kredito sutartis sudaroma dėl trečiųjų asmenų apgaulės, poveikio ar kitų su sukčiavimu susijusių aplinkybių.

5. Draudžiama skatinti neatsakingąjį skolinimąsi. Bendrovė Klientui nesiūlo didesnės sumos ar ilgesnio termino, nei jis prašo, jeigu tai nepagrįsta jo kreditingumo vertinimu, ir nepateikia vartojimo kredito kaip lengvo finansinių sunkumų sprendimo.

6. Kreditingumo vertinimas atliekamas Kliento interesais. Bendrovė neatsako už tai, kad Klientas pateikė klaidingą informaciją (suklastotus dokumentus ar kitus įrodymus), kuri turėjo esminę įtaką vertinimui. Bendrovė negali nutraukti vartojimo kredito sutarties ar pakeisti jos sąlygų Kliento nenaudai remdamasi tuo, kad kreditingumas buvo įvertintas netinkamai, išskyrus atvejus, kai įrodo, kad Klientas sąmoningai nuslėpė ar suklastojo kreditingumui vertinti reikalingą informaciją. Jeigu Bendrovė ne dėl Kliento kaltės netinkamai įvertino jo kreditingumą, palūkanos, netesybos ir kitos išlaidos už pavėluotą įmokų mokėjimą Klientui netaikomos.

## III. INFORMACIJOS RINKIMAS IR INFORMAVIMAS

7. Vadovaudamasi atsakingojo skolinimo principu, prieš sudarydama Vartojimo kredito sutartį, Bendrovė įvertina Vartojimo kredito gavėjo kreditingumą, remdamasi iš Vartojimo kredito gavėjo gauta informacija bei informacija, surinkta iš duomenų bazių. Kreditingumas vertinamas remiantis pakankama, aktualia ir tikslia informacija apie Kliento pajamas, išlaidas ir kitas finansines bei ekonomines aplinkybes, kuri yra būtina ir proporcinga atsižvelgiant į vartojimo kredito rūšį, terminą, bendrą sumą ir Klientui kylančią kredito riziką. Kliento pateikta informacija patikrinama registruose ir informacinėse sistemose arba pagal ją pagrindžiančius dokumentus ar kitus įrodymus. Nagrinėdama prašymą suteikti vartojimo kreditą, Bendrovė rūpestingai įvertina surinktą informaciją apie Vartojimo kredito gavėjo asmenines aplinkybes ir finansinę padėtį ir, jeigu atrodo būtina, pareikalauja papildomų duomenų ar dokumentų.

8. Bendrovė informuoja Vartojimo kredito gavėjus apie jų pareigą teikti Bendrovei teisingą ir išsamią informaciją bei įrodymus, būtiną Vartojimo kredito gavėjo kreditingumui įvertinti (Įstatymo 16 straipsnio 4 dalis, Nuostatų 16 punktas). Jeigu Klientas kreipiasi per vartojimo kredito tarpininką, tarpininkas Bendrovei perduoda iš Kliento gautą kreditingumui vertinti būtiną informaciją, o Bendrovė ją vertina ir tikrina taip pat, kaip ir tiesiogiai iš Kliento gautą informaciją.

9. Kreditingumo vertinimo tikslais Bendrovė nerenka ir nevertina Reglamento (ES) 2016/679 9 straipsnio 1 dalyje nurodytų specialių kategorijų asmens duomenų (pvz., sveikatos duomenų) ir socialiniuose tinkluose pateikiamos informacijos apie Klientą. Jeigu Klientas tokią informaciją pateikia savo iniciatyva, į ją neatsižvelgiama.

10. Kreditingumo vertinimo metu naudojami registrų ir informacinių sistemų duomenys turi būti aktualūs. Jeigu nuo kreditingumo vertinimo iki vartojimo kredito sutarties sudarymo (kredito išmokėjimo) praeina daugiau kaip 2 (dvi) kalendorinės dienos arba Bendrovei kyla pagrįstų abejonių dėl Kliento pateiktos informacijos, prieš išmokant kreditą duomenys atnaujinami ir kreditingumas įvertinamas pakartotinai. Bet kuriuo atveju kreditas neišmokamas remiantis registrų patikrinimu, atliktu anksčiau kaip prieš 14 dienų.

11. Vertinant Kliento kreditingumą, surenkama ir įvertinama informacija bei įrodymai apie Kliento (kai taikoma – jo sutuoktinio ir Bendraskolio) pajamas, išlaidas, įsipareigojimus finansų įstaigoms, kredito istoriją ir kitas reikšmingas aplinkybes, kaip nustatyta Taisyklių IV–VI skyriuose.

12. Vykdant savarankišką veiklą (individuali veikla, civilinė paslaugų teikimo sutartis, verslo liudijimas) ar kitais atvejais, jeigu tai būtina, atsižvelgiama į žemiau nurodytą:

12.1. tais atvejais, kai matome, jog gaunamos pajamos yra tvarios ir stabilios, pajamos vertinamos už paskutiniuosius 6 mėn.;

12.2. tais atvejais, kai matomas pajamų svyravimas, gaunamos pajamos vertinamos ilgesnio laikotarpio - už paskutiniuosius 12 mėn.;

12.3. kai pajamos gaunamos iš dividendų – jos vertinamos už paskutinius 2-3 metus, siekiant įsitikinti, kad dividendai išmokami reguliariai ir stabiliai.

13. Visais atvejais, kai pajamos gaunamos vykdant savarankišką veiklą (individuali veikla, civilinė paslaugų teikimo sutartis, verslo liudijimas), yra išskaičiuojamos patiriamos išlaidos ir atitinkamai veiklai taikomi įstatymu numatyti mokesčiai.

14. Jeigu Bendrovė ir Vartojimo kredito gavėjas susitaria reikšmingai padidinti bendrą vartojimo kredito sumą arba, taikant restruktūrizavimo priemones, reikšmingai padidėja bendra Vartojimo kredito gavėjo mokama suma (Įstatymo 16 straipsnio 15 dalis, 32 straipsnio 6 dalis), Bendrovė prieš priimdama sprendimą atnaujina turimą informaciją apie Vartojimo kredito gavėją ir iš naujo išsamiai vertina jo kreditingumą bei šiose Taisyklėse nustatyta tvarka apskaičiuoja DSTI (Nuostatų 20 punktas).

15. Klientui nepateikus visos ar dalies kreditingumui įvertinti būtinos informacijos, dėl kurios Bendrovė objektyviai negali tinkamai įvertinti jo kreditingumo, Vartojimo kreditas Klientui nesuteikiamas. Bendrovė privalo kreditingumo vertinimo metu surinktą (vertintą) informaciją, duomenis ir dokumentus išsaugoti 10 metų nuo įsipareigojimų pagal vartojimo kredito sutartį įvykdymo dienos, jeigu kiti teisės aktai nenustato ilgesnio šios informacijos, duomenų ir dokumentų saugojimo termino, kad Bendrovė prireikus galėtų pateikti įrodymus, kad tinkamai įvertino Vartojimo kredito gavėjo kreditingumą. Kai vartojimo kredito sutartis nesudaroma, ši informacija saugoma 3 metus nuo sprendimo atsisakyti suteikti vartojimo kreditą priėmimo dienos (Nuostatų 27 punktas), o jei vyksta skundo nagrinėjimas ar ginčas – iki jo pabaigos. Vertinimo informacija Bendrovės informacinėse sistemose saugoma taip, kad būtų galima atsekti naudotus duomenis ir dokumentus, atliktus skaičiavimus, taikytus vertinimo kriterijus, Automatizuoto vertinimo rezultatus, galutinį sprendimą ir jį priėmusį asmenį.

## IV. VARTOJIMO KREDITO GAVĖJO KREDITINGUMO VERTINIMAS

16. Sudarant Vartojimo kredito sutartį, vidutinis mėnesio įmokos visoms finansų įstaigoms (įskaitant ir Bendrovę) dydis turi neviršyti 40 procentų Vartojimo kredito gavėjo (kai taikoma – kartu su sutuoktiniu ir Bendraskoliu) gaunamų tvarių pajamų, išskyrus Taisyklių 48 punkte nustatytą atvejį (Nuostatų 7 ir 9 punktai).

17. Pasirinkus asmeninį vartojimo kreditą, Vartojimo kredito gavėjas patvirtina, kad vartojimo kreditas imamas asmeniniams poreikiams tenkinti.

18. Pasirinkus asmeninį vartojimo kreditą, nevertinamos Vartojimo kredito gavėjo sutuoktinio asmeninės pajamos ir asmeniniai įsipareigojimai tik tada, kai vartojimo kredito sutartyje aiškiai nurodyta, kad kreditas skirtas asmeninėms Vartojimo kredito gavėjo reikmėms, ir Vartojimo kredito gavėjo vidutinės mėnesio įmokos dydis pagal visus vartojimo kredito gavėjo ir bendrus šeimos įsipareigojimus finansų įstaigoms, nustatytus renkant ir tikrinant informaciją tik apie vartojimo kredito gavėją, sudaro ne daugiau kaip 40 proc. vartojimo kredito gavėjo tvarių pajamų (Nuostatų 22.1 punktas). Jeigu bent viena iš šių sąlygų netenkinama, vertinamos ir sutuoktinio pajamos bei įsipareigojimai.

19. Sutuoktinio pajamų ir asmeninių įsipareigojimų galima nevertinti ir tuo atveju, kai Bendrovė turi įrodymų, kad tinkamam kreditingumo įvertinimui pakanka informacijos tik apie Vartojimo kredito gavėją (pvz., teismo sprendimas, vedybų sutartis, pagal kurią visas sutuoktinių turtas ir prievolės yra asmeninės, o sutuoktiniai pagal savo prievoles atsako tik savo asmeniniu turtu) (Nuostatų 22.2 punktas).

20. Jeigu vartojimo kredito gavėjai yra du ar daugiau asmenų (Bendraskoliai), visų jų pajamos, išlaidos ir įsipareigojimai finansų įstaigoms vertinami kartu. Jeigu Bendraskolis susituokęs, jo sutuoktinio pajamos ir įsipareigojimai vertinami pagal šio skyriaus nuostatas dėl sutuoktinio (Įstatymo 16 straipsnio 9 dalis, Nuostatų 23 punktas).

21. DSTI apskaičiuojamas ir ribojamas pagal Nuostatų III skyriaus reikalavimus. Pasikeitus Nuostatams, Bendrovė taiko naujus jų reikalavimus nuo jų įsigaliojimo dienos ir nedelsdama atnaujina Taisykles.

22. Vertinant Vartojimo kredito gavėjo (kai taikoma – sutuoktinio ir Bendraskolio) tvarias pajamas (Taisyklių 2.10 punktas), vertinamos ir esamos, ir būsimos pajamos (Nuostatų 18 punktas).

23. Vartojimo kredito gavėjai, kurių pajamos gali iš esmės kisti (t. y. pajamos iš dividendų, akcijų, pajamos iš nekilnojamojo turto, pajamos iš investavimo veiklos ar nekilnojamojo turto pardavimo ir kita), kurie dirba sezoninius darbus, gauna nereguliarias pajamas ar pajamų, kurių tvarumas kelia abejonių, yra vertinami konservatyviau (Nuostatų 19 punktas).

24. Priimant sprendimą dėl Vartojimo kredito teikimo, atsižvelgiama į ne mažiau kaip keturių mėnesių Vartojimo kredito gavėjo tvarių pajamų istorijos vidurkį ir vertinama, ar sutartyje nustatyto vartojimo kredito grąžinimo laikotarpiu gaunamų tvarių pajamų pakaks visiems įsipareigojimams finansų įstaigoms vykdyti.

25. Vidutinės mėnesio įmokos dydis apskaičiuojamas atskirai apskaičiuojant kiekvieno įsipareigojimo finansų įstaigai dydį – atitinkamo įsipareigojimo likusią kredito grąžinimo ir kredito kainos (palūkanų ir

kitų mokesčių) sumą dalijant iš likusios kredito trukmės mėnesiais – ir gautus dydžius susumuojant (Nuostatų 10 punktas). Sudaromos vartojimo kredito sutarties įmoka apskaičiuojama visą Kliento mokamą sumą dalijant iš sutarties trukmės mėnesiais.

26. Bendrovė, apskaičiuodama Vartojimo kredito gavėjo mokamą įmoką, vertina jai žinomas ir (arba) galimas žinoti Vartojimo kredito gavėjo išlaidas, susijusias ne tik su vartojimo kredito grąžinimu, bet ir su Vartojimo kredito gavėjo ir jo sutuoktinio bei Bendraskolio kitais Vartojimo kredito gavėjo turimais įsipareigojimais finansų įstaigoms (kitais kreditais, finansine išperkamąja nuoma ir t.t.), ir atsižvelgia į pajamas, liekančias sumokėjus Vartojimo kredito gavėjo mokamą įmoką ir visus kitus įsipareigojimus finansų įstaigoms (Nuostatų 13 punktas; liekančių pajamų dydžiai nustatyti Taisyklių 54 punkte).

27. Vertindama Kliento išlaidas, Bendrovė atsižvelgia į Kliento nurodytas ir (ar) iš sąskaitų išrašų matomas reguliarias būtinąsias išlaidas (pvz., būsto nuomos ar išlaikymo išlaidas, išlaikymo (alimentų) mokėjimus), išlaikomų asmenų skaičių ir kitas pagrįstas pragyvenimo išlaidas. Jeigu išlaidų duomenys rodo, kad įvykdžius visus įsipareigojimus Klientui liktų mažiau lėšų, nei reikia pagrįstiems pragyvenimo poreikiams, kreditas nesuteikiamas arba suteikiamas tik atlikus individualų vertinimą pagal Taisyklių 54 punktą.

28. Kreditų, kurių daliniai grąžinimai nenumatyti (neterminuota kredito sutartis, sąskaitos kreditavimo sutartis, kredito kortelė, kredito limitas ir pan.), vidutinės mėnesio įmokos dydis nustatomas pagal Paskolų rizikos duomenų bazėje ir (arba) UAB „Creditinfo Lietuva“ duomenų bazėje pateikiamą apskaičiuotą įmokos dydį. Jeigu tokie duomenys nepateikiami, yra neišsamūs arba kelia abejonių, vidutinės mėnesio įmokos dydis apskaičiuojamas susumuojant: (i) nepanaudotą kredito ir kredito kainos sumą, padalytą iš visos kredito trukmės mėnesiais, bet ne daugiau kaip iš 36 mėnesių; ir (ii) panaudotą kredito ir kredito kainos sumą, padalytą iš likusios kredito trukmės mėnesiais, bet ne daugiau kaip iš 36 mėnesių (įskaitant atvejus, kai kredito sutartis neterminuota) (Nuostatų 11 punktas).

29. Pasirinkus asmeninį arba šeimos poreikiams vartojimo kreditą, Vartojimo kredito gavėjas (ir Bendraskolis) nurodo, ar jo arba jo šeimos pajamos mažės per Vartojimo kredito sutarties laikotarpį. Jei Klientas nurodo, kad jo pajamos mažės per Vartojimo kredito sutarties laikotarpį, privalo būti surenkama informacija, kiek, dėl kokių priežasčių ir nuo kurio laikotarpio numatomas pajamų mažėjimas ir kaip jis paveiks Kliento gebėjimą vykdyti įsipareigojimus.

30. Bendrovė, vertindama Vartojimo kredito gavėjo kreditingumą, įvertina (Nuostatų 17 punktas, Įstatymo 16 straipsnio 3 dalis):

30.1. Vartojimo kredito gavėjo finansinę padėtį (Vartojimo kredito gavėjo pajamų šaltinius, jų įvairovę, tvarumą, galimą kaitą ateityje ir pan.);

30.2. Vartojimo kredito gavėjo (kai taikoma – ir jo sutuoktinio bei Bendraskolio) įsipareigojimų kitoms finansų įstaigoms sumą (kreditus, susijusius su nekilnojamuoju turtu, finansine išperkamąja nuoma, vartojimo paskolos, kredito kortelių limito grąžinimo grafiko įmokas, paskolas ir pan.);

30.3. Vartojimo kredito gavėjo ne mažiau kaip 6 paskutinių mėnesių kredito istoriją ir informaciją apie tai, ar Vartojimo kredito gavėjas netinkamai vykdo arba vykdė finansinius įsipareigojimus, taip pat informaciją apie vartojimo kredito gavėjo įsiskolinimus finansų įstaigoms;

30.4. Vartojimo kredito gavėjo nurodytų arba Bendrovei žinomų aplinkybių įtaką Vartojimo kredito gavėjo ekonominei ir finansinei padėčiai bei Vartojimo kredito gavėjo galimybes tinkamai vykdyti finansinius įsipareigojimus;

30.5. Vartojimo kredito gavėjo išlaidas (Taisyklių 27 punktas);

30.6. kitas reikšmingas aplinkybes, susijusias su Vartojimo kredito gavėjo finansine padėtimi ir (arba) galimybėmis tinkamai vykdyti finansinius įsipareigojimus.

## V. VARTOJIMO KREDITO GAVĖJO PAJAMŲ VERTINIMAS

31. Pagal šiose Taisyklėse nustatytą tvarką, pasirinkus asmeninį vartojimo kreditą ir esant Taisyklių 18 punkte nustatytoms sąlygoms, vertinamos Vartojimo kredito gavėjo asmeninės, o visais kitais atvejais (išskyrus Taisyklių 19 punkte nurodytą atvejį) – ir jo sutuoktinio bei Bendraskolio pajamos.

32. Didesnės mėnesio pajamos, nurodytos vartojimo kredito paraiškoje, gali būti vertinamos ir į jas gali būti atsižvelgiama tik Bendrovės kreditingumo vertinimo vadybininkui gavus didesnių Vartojimo kredito gavėjo pajamų gavimą patvirtinančius dokumentus. Jeigu konkrečioms didesnėms pajamoms įrodyti Vartojimo kredito gavėjas negali pateikti reikalaujamų dokumentų, tokios (didesnės) pajamos nėra vertinamos.

33. Vertinant Vartojimo kredito gavėjo pajamas, iš jo privalomai surenkama žemiau nurodyta informacija:

33.1. pasirinkus asmeninį vartojimo kreditą – Vartojimo kredito gavėjo, kitu atveju Vartojimo kredito gavėjo ir jo sutuoktinio bei Bendraskolio tvarių pajamų per pastaruosius 4 mėnesius (savarankiškos veiklos atveju – Taisyklių 12 punkte nurodytą laikotarpį) vidurkis bei tvarių pajamų gavimą pagrindžiantys dokumentai:

33.1.1. kai pajamos gaunamos pagal darbo sutartį – informacija iš SODRA duomenų bazės arba sąskaitos išrašas, arba pažyma iš darbovietės (patvirtinta atsakingo asmens parašu ir antspaudu, jeigu darbovietė jį turi) apie išmokėtą darbo užmokestį arba kiti tinkami įrodymai;

33.1.2. kai pajamos gaunamos pagal autorines sutartis – sąskaitos išrašas arba autorinio atlyginimo išmokėjimą patvirtinantys dokumentai (darbų priėmimo–perdavimo aktai ir pan.). Jeigu pajamos pagal autorinę sutartį nepervedamos į banką: autorinė sutartis, darbų priėmimo-perdavimo aktai ir pajamų deklaracija už praėjusius kalendorinius metus;

33.1.3. kai pajamos gaunamos iš turto nuomos – nuomos sutartis, sąskaitos išrašas arba pajamų iš nuomos išmokėjimą patvirtinantys dokumentai, pajamų už praėjusius kalendorinius metus deklaracija;

33.1.4. kai pajamos gaunamos iš individualios įmonės veiklos – įmonės registravimo kopija, sąskaitos išrašas arba pajamų išmokėjimą patvirtinantys dokumentai, pelno mokesčio deklaracija už einamuosius metus;

33.1.5. kai pajamos gaunamos iš individualios veiklos arba veiklos pagal verslo liudijimą – informacija iš SODRA duomenų bazės, sąskaitos išrašas, individualios veiklos vykdymo pažyma arba verslo liudijimas (jeigu pajamos iš veiklos pagal verslo liudijimą), pajamų mokesčio deklaracija už praėjusius kalendorinius metus, veiklos tęstinumą įrodantys dokumentai (sutartys, užsakymai), pajamas ir išlaidas patvirtinantys dokumentai už paskutinius 6 mėnesius (Taisyklių 12.2 papunktyje nurodytu atveju – už paskutinius 12 mėnesių) (banko sąskaitų išrašai, patvirtinantys piniginių lėšų judėjimą, pajamų ir išlaidų žurnalas);

33.1.6. kai pajamas gauna statutiniai pareigūnai – darbo (tarnybos) sutartis arba tarnybinis pažymėjimas ir sąskaitos išrašas arba atlyginimo išmokėjimą patvirtinantys dokumentai arba kiti tvarias pajamas patvirtinantys dokumentai;

33.1.7. kai gaunamos pajamos – nuolatinės išmokos – informacija iš SODRA duomenų bazės arba sąskaitos išrašas ir gaunamų nuolatinių išmokų gavimą pagrindžiančių dokumentų kopijos;

33.1.8. kai pajamos gaunamos iš mažosios bendrijos – su mažąja bendrija sudaryta civilinė paslaugų teikimo sutartis, sąskaitos išrašas, pajamų mokesčio deklaracija už praėjusius kalendorinius metus; pajamos turi būti gaunamos į Kliento, o ne į mažosios bendrijos sąskaitą;

33.1.9. kai pajamos gaunamos iš dienpinigių – banko sąskaitos išrašas;

33.1.10. kiti, aukščiau nenurodyti, pajamų šaltiniai ir juos pagrindžiantys dokumentai.

34. Vertinamos tik tvarios Vartojimo kredito gavėjo ir jo sutuoktinio bei Bendraskolio pajamos ir įsipareigojimai, kurie yra turimi kreditingumo vertinimo momentu. Asmeninio vartojimo kredito atveju vertinamos tik tvarios Vartojimo kredito gavėjo asmeninės pajamos ir asmeniniai bei bendri šeimos įsipareigojimai, kurie yra turimi kreditingumo vertinimo momentu. Abiem atvejais atsižvelgiama ir į pagrįstai prognozuojamą pajamų pokytį vartojimo kredito sutarties laikotarpiu (Taisyklių 22 ir 29 punktai).

34.1. Tvariomis pajamomis (taip pat ir asmeninių vartojimo kredito išdavimo atvejais) laikomos pajamos, pastoviai gaunamos ne mažiau kaip 4 mėn. (kitas laikotarpis – tik Taisyklių 2.10 punkte nustatytomis sąlygomis). Kai dėl pajamų, matomų SODRA duomenų bazėje, kyla bet kokių abejonių, Bendrovės kreditingumo vertinimo vadybininkas privalo pareikalauti pajamų gavimą pagrindžiančių dokumentų, pvz., sutarčių, išrašų iš banko sąskaitos, apskaitos dokumentų ir pan.

34.2. Keturių mėnesių tvarios pajamos iš darbo užmokesčio (darbo stažas) laikomos, kai:

34.2.1. paskutinius keturis mėnesius dirbama toje pačioje darbovietėje;

34.2.2. per paskutinius keturis mėnesius pasikeičiant darbovietei, jeigu:

34.2.2.1. per paskutinius keturis mėnesius buvo pakeista darbovietė ir prieš tai buvusioje darbovietėje buvo dirbama trumpiau nei metus, o naujoje darbovietėje pradedama dirbti kitą darbo dieną arba susidariusią ne daugiau nei 14 dienų pertrauką galima pagrįsti objektyviais įrodymais ir nauja darbo sutartis yra be bandomojo laikotarpio arba bandomasis laikotarpis yra pasibaigęs; arba

34.2.2.2. per paskutinius keturis mėnesius buvo pakeista darbovietė ir prieš tai buvusioje darbovietėje buvo dirbama ilgiau nei metus, o naujoje darbovietėje pradedama dirbti kitą darbo dieną arba susidariusią ne daugiau nei 14 dienų pertrauką galima pagrįsti objektyviais įrodymais.

34.3. Tuo atveju, kai Vartojimo kredito gavėjas per vertinamąjį laikotarpį pakeitė darbovietę, tvarių mėnesinių pajamų dydis apskaičiuojamas šia tvarka:

34.3.1. kai naujame darbe Vartojimo kredito gavėjo pajamos padidėjo, tai pajamos apskaičiuojamos kaip paprastasis vidurkis, atsižvelgiant į paskutinius keturis mėnesius;

34.3.2. kai naujajame darbe Vartojimo kredito gavėjo pajamos sumažėjo, tai pajamos apskaičiuojamos naudojant naujoje darbovietėje gaunamų mažesnių pajamų vidurkį.

35. Keturių mėnesių tvarios pajamos laikomos ir tuo atveju, kai per šį laikotarpį Klientas buvo išėjęs neapmokamų atostogų, išskyrus kai Klientas neapmokamose atostogose buvo paskutinį vertinamojo laikotarpio mėnesį.

36. Tvarios pajamos laikomos ir tuo atveju, kai yra gaunamos pajamos iš nuolatinių išmokų ne mažiau kaip 4 mėnesius (pensijų atveju 4 mėnesių tvarių pajamų laikotarpis netaikomas – Vartojimo kredito gavėjas turi būti gavęs bent 1 mėnesio pensijos išmoką):

36.1. Jeigu išmoka yra terminuota, suteikiamos paskolos terminas gali būti ne ilgesnis nei iki mokamos išmokos termino pabaigos;

36.2. Jeigu išmoka neterminuota, suteikiamos paskolos terminas neribojamas;

36.3. Jeigu gaunama išmoka už vaiko priežiūrą, pasirinkus 18 mėnesių vaiko priežiūros atostogas, tvarios pajamos yra laikomos paskirtos mėnesio išmokos dydis;

36.4. Jeigu gaunama išmoka už vaiko priežiūrą, pasirinkus dviejų metų vaiko priežiūros atostogas, tvarios pajamos yra laikomos antrų metų paskirtos mėnesio išmokos dydis;

36.5. Jeigu gaunama išmoka už vaiko priežiūrą, pasirinkus trijų metų vaiko priežiūros atostogas, tvarios pajamos yra laikomos antrų metų paskirtos mėnesio išmokos dydis, o suteikiamos paskolos terminas negali būti ilgesnis nei antrų metų išmokos mokėjimo pabaiga.

37. Vartojimo kredito gavėjui pateikus pajamų už praėjusius kalendorinius metus deklaraciją, tačiau kartu nepridėjus jokių papildomų dokumentų, įrodančių, kad Vartojimo kredito gavėjo deklaruotos pajamos buvo gautos trumpesniu laikotarpiu nei pilni kalendoriniai metai, preziumuojama, jog gautos pajamos yra už visus praėjusius kalendorinius metus ir deklaruota suma dalinama iš 12 (dvylikos) mėnesių, taip gaunant Vartojimo kredito gavėjo deklaruotų metų mėnesinių pajamų vidurkį. Vartojimo kredito gavėjui pateikus įrodymus, kuriais vadovaujantis galima nustatyti, kad gautos pajamos yra už trumpesnį laikotarpį nei visi praėjusieji kalendoriniai metai, deklaruotos pajamos dalinamos iš mėnesių skaičiaus, kai faktiškai buvo gautos deklaruotos pajamos.

38. Terminuotos darbo sutartys vertinamos kaip neterminuotos šiais atvejais:

38.1. Jei darbo ar tarnybos santykių sutartis sudaryta su statutiniu pareigūnu ir yra pasibaigęs bandomasis laikotarpis arba jei bandomasis laikotarpis nėra nustatytas, tokiu atveju statutinių pareigūnų darbo sutartys vertinamos kaip neterminuotos;

38.2. Kitais atvejais (pvz., gydytojų rezidentų, švietimo įstaigų vadovų ar kitų profesijų atstovų), Bendrovė turi teisę, surinkusi papildomus įrodymus, spręsti dėl sutarties vertinimo kaip neterminuotos. Sprendimas priimamas atlikus išsamų ir visapusišką kredito gavėjo finansinės situacijos bei individualių aplinkybių (charakteristikos) vertinimą, jei nėra pakankamo pagrindo manyti, kad po esamos terminuotos darbo sutarties ar kadencijos pabaigos kredito gavėjo pajamų tęstinumas gali būti nutrūkęs.

39. Bendrovė, atsižvelgdama į konkrečią situaciją ir aplinkybes, gali savo nuožiūra nuspręsti, kokius informacijos šaltinius naudoti Vartojimo kredito gavėjo kreditingumo vertinimui atlikti ir kokį galutinį tvarumo koeficientą taikyti, tačiau kiekvienu atveju toks sprendimas turi būti argumentuotas, pagrįstas konkrečiomis aplinkybėmis ir objektyviais duomenimis, o Bendrovės naudojamos priemonės ir informacijos šaltiniai turi būti pakankami. Surenkamos informacijos apimtis turi būti būtina ir proporcinga, t. y. neperteklinė (Įstatymo 16 straipsnio 3 dalis).

40. Tuo atveju, kai Bendrovė surenka prieštaringus duomenis, t. y. duomenys, pateikti Vartojimo kredito gavėjo paraiškoje, nesutampa su duomenimis, gautais iš naudojamų duomenų bazių (ypač, jei Vartojimo kredito gavėjo paraiškoje nurodomi didesni finansiniai įsipareigojimai nei duomenų bazėse), Bendrovė privalo vadovautis mažiausių pajamų ir didžiausių įsipareigojimų duomenimis, nepriklausomai

nuo to, kuriame informacijos šaltinyje – paraiškoje, išorinėse duomenų bazėse ir (arba) pagrindžiančiuose dokumentuose – duomenys surinkti[1].

41. Pajamos, gaunamos iš turto nuomos ar dienpinigių, gali būti vertinamos tik kaip papildomos pajamos.

42. Tvarių mėnesinių pajamų dydis turi būti skaičiuojamas kaip paprastasis vidurkis, dalinant vertinamų mėnesių bendrą pajamų sumą iš vertinimo metu imtų mėnesių skaičiaus.

## VI. VARTOJIMO KREDITO GAVĖJO ĮSIPAREIGOJIMŲ VERTINIMAS

43. Įsipareigojimų sąvoka ir apimtis nustatyta Taisyklių 2.9 punkte. Įmokos suma apskaičiuojama pagal Taisyklių 25 ir 28 punktus. Kiti reguliarūs Kliento mokėjimai, nesusiję su įsipareigojimais finansų įstaigoms (pvz., išlaikymo išmokos), vertinami kaip išlaidos pagal Taisyklių 27 punktą.

44. Pasirinkus asmeninį vartojimo kreditą – Kliento ir bendrų šeimos turimų finansinių įsipareigojimų (nevertinant Kliento sutuoktinio duomenų) finansų įstaigoms mėnesinis dydis.

45. Įsipareigojimų dydis surenkamas atskirai pagal grupes:

45.1. įsipareigojimai pagal vartojimo kredito sutartis, neįskaitant įsipareigojimų pagal susietojo vartojimo kredito sutartis ir kredito kortelių sutartis;

45.2. įsipareigojimai pagal būsto kredito sutartis;

45.3. įsipareigojimai pagal lizingo (t. y. susietojo vartojimo kredito) sutartis;

45.4. įsipareigojimai pagal kredito kortelių sutartis;

45.5. kiti aukščiau nenurodyti finansiniai įsipareigojimai finansų įstaigoms ir kitiems asmenims, teikiantiems finansines paslaugas.

46. Kredito kortelių ir kredito limitų mėnesinis įsipareigojimas nustatomas Taisyklių 28 punkte nustatyta tvarka – pagal Paskolų rizikos duomenų bazėje ir (arba) UAB „Creditinfo Lietuva“ duomenų bazėje pateikiamą įmokos dydį, atskirai jo neapskaičiuojant (išskyrus Taisyklių 28 punkte nurodytus atvejus).

47. Vartojimo kredito gavėjo (kai taikoma – sutuoktinio ir Bendraskolio) įsipareigojimai turi būti vertinami remiantis ne tik Kliento paraiškoje pateiktais duomenimis, bet ir surinkus pakankamai informacijos ir duomenų, pagrindžiančių pateiktos informacijos objektyvumą.

48. Vadovaujantis Nuostatų 9 punktu, sudarant Vartojimo kredito sutartį, kai kredito paskirtis – refinansavimas, vidutinis mėnesio įmokos visoms finansų įstaigoms (įskaitant ir Bendrovę) dydis gali viršyti 40 procentų, tačiau turi neviršyti 50 procentų Kliento ir jo sutuoktinio bei Bendraskolio, o pasirinkus asmeninį Vartojimo kreditą – asmeninių Kliento gaunamų tvarių pajamų, jeigu kartu tenkinami visi šie kriterijai:

48.1. sumažėja bendra įmokos suma;

48.2. sumažėja bendra vartojimo kredito kaina;

48.3. DSTI, įvertinus refinansuojamus įsipareigojimus, po refinansavimo yra mažesnis nei DSTI iki refinansavimo;

48.4. vartojimo kredito lėšos refinansuojamiems įsipareigojimams padengti pervedamos tiesiogiai atitinkamiems kreditoriams pagal vartojimo kredito sutarties priede nurodytus duomenis, o refinansuojami kredito limitai ir kredito kortelės uždaromi, todėl Bendrovė turi pagrįstų ir pakankamų įrodymų, kad kreditas nebus panaudotas kitiems tikslams;

48.5. Klientui pervedama lėšų dalis (likutis), jei tokia yra, vertinama kaip naujas įsipareigojimas ir neturi lemti, kad nebūtų tenkinamas šio punkto 3 papunktyje nurodytas kriterijus;

48.6. sprendimas taikyti didesnį nei 40 procentų DSTI kiekvienu atveju individualiai pagrindžiamas ir dokumentuojamas;

48.7. asmeninio vartojimo kredito atveju, jeigu DSTI viršija 40 procentų, Taisyklių 18 punkte nustatyta išimtis netaikoma – vertinamos ir Kliento sutuoktinio pajamos bei įsipareigojimai (Nuostatų 22.1.2 papunktis).

49. Jeigu Klientas ir Bendrovė sutaria, kad Vartojimo kredito suteikimo tikslas yra konkrečių Kliento turimų įsipareigojimų finansų įstaigoms padengimas, ir Bendrovė užtikrina, kad Vartojimo kredito lėšos bus panaudotos būtent šių konkrečių įsipareigojimų padengimui (refinansavimui), apskaičiuojant Įsipareigojimų sumą šie konkretūs įsipareigojimai nėra įtraukiami.

[1] Tuo atveju, kai vartojimo kredito gavėjas akivaizdžiai padarė klaidą ir surinkti įrodymai (pvz., Vartojimo kredito gavėjas raštiškai / žodžiu patvirtina dėl klaidos ir pateikia tikslią pajamų sumą) pagrindžia gaunamas didesnes pajamas – vertinamos didesnės pajamos.

50. Kliento ir jo sutuoktinio bei Bendraskolio įsipareigojimus Klientas nurodo Vartojimo kredito paraiškoje, šiuos duomenis Bendrovė taip pat renka iš UAB „Creditinfo Lietuva“ bei Paskolų rizikos duomenų bazės.

## VII. SPRENDIMO DĖL VARTOJIMO KREDITO SUTEIKIMO (NESUTEIKIMO) PRIĖMIMAS

51. Bendrovė, surinkusi visą reikalingą informaciją ir (arba) dokumentus, privalo išanalizuoti visus surinktus duomenis, juos palyginti ir remdamasi pakankama informacija priimti sprendimą dėl Vartojimo kredito suteikimo konkrečiam vartojimo kredito gavėjui.

52. Bendrovė, priimdama sprendimą dėl Vartojimo kredito suteikimo privalo atsižvelgti į DSTI ir Kliento pajamas, liekančias įvykdžius visus įsipareigojimus.

53. Atsakingojo skolinimo principo laikymasis, be kita ko, reiškia, kad Vartojimo kredito gavėjo vidutinės kredito dalinio grąžinimo ir palūkanų įmokos, apskaičiuojamos pagal Taisyklių 25 ir 28 punktus, pagal visus įsipareigojimus finansų įstaigoms, dydis sudaro ne daugiau kaip 40 proc. Vartojimo kredito gavėjo ir jo sutuoktinio bei Bendraskolio tvarių pajamų (išskyrus Taisyklių 48 punkte numatytą išimtį). Pasirinkus asmeninį vartojimo kreditą, įsipareigojimai pagal visus vartojimo kredito gavėjo ir bendrus šeimos įsipareigojimus (nevertinant sutuoktinio duomenų) dėl vartojimo kreditų sudaro ne daugiau kaip 40 proc. Vartojimo kredito gavėjo asmeninių tvarių pajamų. DSTI atitiktis savaime nereiškia, kad kreditas gali būti suteiktas – taip pat vertinamos liekančios pajamos (Taisyklių 54 punktas) ir kitos Taisyklių IV–VI skyriuose nurodytos aplinkybės.

54. Vertinant Kliento įsipareigojimus, atsižvelgiama ne tik į jo turimus įsipareigojimus ir tvarių pajamų santykį, bet ir į tai, kad minimali pajamų suma pragyvenimui po Vartojimo kredito suteikimo liktų ne mažesnė kaip 468 Eur/mėn. asmeniui. Liekančios pajamos dviem asmenims – po 368 Eur/mėn., 3 ir daugiau – po 298 Eur/mėn. Jei pajamos nesiekia nurodytų dydžių, atliekamas individualus liekančių pajamų vertinimas, kuris gali kisti priklausomai nuo:

54.1. pajamų pobūdžio (išmokos/atlyginimas);

54.2. Vartojimo kredito gavėjo gyvenamosios vietos (kaimas / miestas);

54.3. turi nuosavą ar nuomojamą būstą;

54.4. ar Vartojimo kredito trukmė nėra prailginama;

54.5. ar per paskutinius pusę metų neturėjo viešų skolų;

54.6. Vartojimo kredito tikslo (pvz., refinansavimas);

54.7. išlaikomų asmenų skaičiaus ir kitų pagrįstų pragyvenimo išlaidų.

55. Į liekančias pajamas, kai taikoma, įtraukiami ir vaiko pinigai, kurių dydis nurodytas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos interneto puslapyje, adresu https://socmin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/socialine-parama-kas-man-priklauso/auginu-vaika-naujas/ismokos/vaiko-pinigai/.

56. Tais atvejais, kai įvertinus Vartojimo kredito gavėjo pajamas ir įsipareigojimus galima suteikti Vartojimo kreditą, Bendrovė turi teisę atsisakyti suteikti vartojimo kreditą atsižvelgdama į Vartojimo kredito gavėjo reputaciją ir kredito istoriją, jeigu toks sprendimas pagrįstas objektyviais duomenimis ir Klientas nediskriminuojamas.

57. Priėmusi sprendimą atsisakyti suteikti vartojimo kreditą, Bendrovė nedelsdama, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos, nemokamai Kliento pasirinkta patvariąja laikmena išsiunčia Klientui vieną pranešimą apie atsisakymą. Pranešimo turinys priklauso nuo to, kuo remiantis priimtas sprendimas; jeigu sprendimas priimtas keliais pagrindais, pranešime pateikiama visa atitinkama informacija:

57.1. visais atvejais – nurodoma, kad vartojimo kreditas nesuteikiamas, ir sprendimo apskundimo tvarka (kreipimasis į Bendrovę, Lietuvos banką ar teismą);

57.2. jeigu sprendimas priimtas remiantis duomenų patikrinimu registruose ar informacinėse sistemose (pvz., Paskolų rizikos duomenų bazėje, UAB „Creditinfo Lietuva“ duomenų bazėje, SODRA) – papildomai nurodomi registrai ir informacinės sistemos, kuriuose atliktas patikrinimas, ir tos duomenų kategorijos, į kurias faktiškai atsižvelgta priimant sprendimą (pvz., „pajamos“, „turimi finansiniai įsipareigojimai“, „pradelsti įsipareigojimai“) (Įstatymo 16 straipsnio 14 dalis);

57.3. jeigu sprendimas priimtas remiantis Automatizuotu vertinimu – papildomai nurodoma, kad sprendimas priimtas naudojantis automatizuotu asmens duomenų tvarkymu, kad Klientas turi teisę gauti vertinimo paaiškinimą, pareikšti savo nuomonę ir reikalauti, kad vertinimą ir sprendimą peržiūrėtų įgaliotas darbuotojas, ir kaip šiomis teisėmis pasinaudoti (Taisyklių 67 punktas, Įstatymo 16 straipsnio 13 dalis);

57.4. kai aktualu – nurodoma, kur Klientas gali kreiptis dėl konsultavimo skolos klausimais paslaugų (Taisyklių 58 punktas).

58. Atsisakydama suteikti vartojimo kreditą, Bendrovė, kai aktualu, informuoja Klientą, kur jis gali kreiptis dėl konsultavimo skolos klausimais paslaugų (Įstatymo 16 straipsnio 13 dalis). Ši informacija pateikiama nepriklausomai nuo to, ar sprendimas priimtas automatizuotai, kai atsisakymo priežastys rodo galimus Kliento finansinius sunkumus, pavyzdžiui: DSTI viršija leistiną dydį, nustatyti pradelsti įsipareigojimai ar bloga kredito istorija, liekančių pajamų nepakanka pragyvenimo poreikiams.

59. Bendrovei priėmus sprendimą Klientui suteikti Vartojimo kreditą, Klientas elektroniniu paštu yra informuojamas apie parengtą Vartojimo kredito pasiūlymą. Kartu su pasiūlymu Klientui patvariąja laikmena pateikiama standartinė vartojimo kredito informacija ir sutarties projektas, o Klientas turi galimybę gauti tinkamus paaiškinimus.

60. Klientui nepatvirtinus pateikto Vartojimo kredito pasiūlymo per Vartojimo kredito pasiūlyme nurodytą laikotarpį, Klientas turi pateikti Bendrovei naują paraišką ir jam bus parengtas naujas pasiūlymas.

61. Vartojimo kredito sutartis laikoma sudaryta kredito išmokėjimo momentu. Kreditas išmokamas tik tada, kai kreditingumo vertinimo rezultatai yra aktualūs (Taisyklių 10 punktas), sprendimo priėmimo momentu patikrinta, kad Klientas neįrašytas į NASIS, ir įvykdytos kitos sutartyje nustatytos išmokėjimo sąlygos. Kreditas neišmokamas (sutartis nesudaroma) nuo 22 iki 7 valandos.

62. Kilus ginčui dėl to, ar Klientas laiku pasinaudojo teise atsisakyti vartojimo kredito sutarties, reikšminga yra pranešimo išsiuntimo, o ne gavimo data (Įstatymo 26 straipsnio 2 dalis). Bendrovė priima bet kokius Kliento pateiktus išsiuntimo įrodymus (pvz., el. laiško išsiuntimo laiką, pašto žymą ar siuntos kvitą) ir registruoja gautus pranešimus, nurodydama jų išsiuntimo ir gavimo datas.

## VIII. AUTOMATIZUOTAS KREDITINGUMO VERTINIMAS IR ĮGALIOTO DARBUOTOJO ĮSIKIŠIMAS

63. Šio skyriaus nuostatos taikomos visais atvejais, kai Kliento kreditingumas vertinamas atliekant Automatizuotą vertinimą. Automatizuoto vertinimo rezultatai yra sprendimo pagrindas, o tam tikrais atvejais (pvz., esant žemiausiam kredito reitingui) gali lemti sprendimą atsisakyti suteikti kreditą.

64. Informavimas prieš vertinimą. Prieš pradedant kreditingumo vertinimą arba vėliausiai jo pradžioje, paraiškos formoje, prieš Klientui pateikiant paraišką, aiškiai ir atskirai nuo bendrosios privatumo informacijos pateikiama informacija, kad jo kreditingumas vertinamas remiantis automatizuotu asmens duomenų tvarkymu, ir apie jo teises: (i) paprašius gauti aiškų ir suprantamą atlikto vertinimo paaiškinimą; (ii) pareikšti nuomonę dėl vertinimo ir priimto sprendimo; (iii) reikalauti, kad vertinimą ir sprendimą peržiūrėtų Įgaliotas darbuotojas, taip pat kaip šiomis teisėmis pasinaudoti (Įstatymo 16 straipsnio 12 dalis). Kai Klientui pateikiamas asmeniškai pritaikytas pasiūlymas, parengtas remiantis automatizuotu asmens duomenų tvarkymu, apie tai aiškiai pranešama (Įstatymo 11 straipsnis).

65. Pranešimas apie atsisakymą. Remdamasi Automatizuotu vertinimu priėmusi sprendimą atsisakyti suteikti vartojimo kreditą, Bendrovė Klientą informuoja Taisyklių 57 punkte nustatyta tvarka, pateikdama ir 57.3 papunktyje nurodytą informaciją (Įstatymo 16 straipsnio 13 dalis).

66. Įgalioti darbuotojai. Teisę peržiūrėti Automatizuotą vertinimą ir juo pagrįstą sprendimą bei jį pakeisti turi kreditingumo vertinimo vadybininkas. Įgaliotas darbuotojas negali atlikti pakartotinio vertinimo, jeigu jis pats atliko pirminį vertinimą ir (ar) priėmė pirminį sprendimą (ar jo dalį). Tokiu atveju peržiūrą atlieka kitas Įgaliotas darbuotojas.

67. Prašymų priėmimas. Klientas prašymą gauti paaiškinimą, savo nuomonę ar prašymą atlikti peržiūrą gali pateikti laisva forma el. paštu labas@savy.lt, Savitarnoje arba paštu Bendrovės buveinės adresu. Kiekvienas prašymas registruojamas nurodant paraiškos numerį, prašymo gavimo datą ir būdą bei prašymo rūšį. Bendrovė nenustato termino, per kurį Klientas gali pasinaudoti šiomis teisėmis; Klientas gali būti tik paraginamas kreiptis kuo greičiau.

68. Paaiškinimas. Gavęs prašymą, darbuotojas parengia paaiškinimą pagal sistemoje užfiksuotas sprendimo priežastis ir faktines Kliento duomenų reikšmes. Paaiškinime aiškia ir paprasta kalba nurodoma: (i) kokių kategorijų duomenys naudoti, kurie duomenys ar rodikliai buvo reikšmingiausi, kokios taisyklės ir ribinės reikšmės taikytos ir kaip duomenų neatitikimai paveikė rezultatą; (ii) su automatizuotu tvarkymu susijusi rizika (pvz., kad nebus atsižvelgta į individualias aplinkybes, kad duomenys netikslūs, neišsamūs, pasenę ar klaidingai susieti su Klientu); (iii) automatizuoto tvarkymo reikšmė ir poveikis – ar jis nulėmė sprendimą, ar buvo vienas iš kelių veiksnių, ir kaip jo rezultatas atsispindėjo galutiniame sprendime. Algoritmas, programinis kodas ar matematinė formulė neatskleidžiami.

69. Peržiūra. Įgaliotas darbuotojas peržiūrą atlieka iš esmės: patikrina naudotų duomenų tikslumą ir aktualumą, ar teisingai pritaikyti vertinimo kriterijai, įvertina Kliento pareikštą nuomonę, argumentus ir pateiktus dokumentus, prireikus paprašo papildomos informacijos ir, jei reikia, atlieka naują kreditingumo vertinimą. Vien techninio patikrinimo, ar automatizuotas modelis pagal nustatytas taisykles apdorojo įvestus duomenis, nepakanka.

70. Sprendimas ir atsakymas. Peržiūros rezultatas Klientui pateikiamas jo pasirinkta patvariąja laikmena: jeigu sprendimas pakeičiamas – Klientas informuojamas apie naują sprendimą ir tolesnius veiksmus; jeigu sprendimas paliekamas nepakeistas – Klientui pateikiamas išsamus, motyvuotas, dokumentais pagrįstas atsakymas, nurodant peržiūros metu įvertintas aplinkybes ir teisę kreiptis į Lietuvos banką ar teismą. Atsakymas pateikiamas nedelsiant, ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos. Išskirtiniais atvejais, kai dėl Bendrovės nekontroliuojamų priežasčių atsakyti per šį terminą neįmanoma, Klientui išsiunčiamas negalutinis atsakymas, nurodant vėlavimo priežastis ir galutinio atsakymo terminą, kuris negali viršyti 35 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos (Įstatymo 36 straipsnio 2 dalis). Prašymai nagrinėjami nemokamai.

71. Įrodymai. Saugoma: Klientui paraiškos formoje pateiktos informacijos apie Automatizuotą vertinimą (Taisyklių 64 punktas) versija ir pateikimo laikas, išsiųsti pranešimai (apie atsisakymą, paaiškinimai, peržiūros rezultatai) ir jų išsiuntimo laikas, Kliento prašymai ir jų gavimo laikas, Kliento pateikti dokumentai, peržiūros išvada su motyvais. Ši informacija saugoma Taisyklių 15 punkte nustatytais terminais: 10 metų nuo įsipareigojimų pagal vartojimo kredito sutartį įvykdymo dienos (Įstatymo 16 straipsnio 8 dalis), o kai sutartis nesudaroma – 3 metus nuo sprendimo atsisakyti suteikti kreditą priėmimo dienos (Nuostatų 27 punktas).

72. Kontrolė. Privačių klientų skyriaus vadovas ne rečiau kaip kartą per ketvirtį stebi ir Bendrovės vadovui teikia duomenis apie gautų paaiškinimo ir peržiūros prašymų skaičių, atsakymų terminų laikymąsi, peržiūrų metu pakeistų sprendimų skaičių ir dalį bei dažniausias pakeitimo priežastis. Pakeistų sprendimų dalis rodo, ar peržiūra yra reali. Jeigu sprendimai keičiami dažnai arba dėl tų pačių priežasčių, peržiūrimi Automatizuoto vertinimo kriterijai ir duomenų šaltiniai.

## IX. NELEISTINO SKOLINIMO KATEGORIJOS

73. Bendrovė neteikia vartojimo kreditų šiais atvejais:

73.1. asmenims, kuriems nėra 18 metų;

73.2. neveiksniems tam tikroje srityje, ribotai veiksniams tam tikroje srityje asmenims ir asmenims, kurie sprendimus tam tikroje srityje priima naudodamiesi pagalba, išskyrus Įstatymo 20 straipsnio 2 dalyje nustatytas išimtis. Patikra atliekama NIRVAR, nerenkant informacijos apie asmens sveikatos būklę ar veiksnumo apribojimo priežastis;

73.3. įkalintiems ar nuosprendžio laukiantiems asmenims;

73.4. jei dėl Vartojimo kredito gavėjo kaltės (ne tik kaip kredito gavėjo, bet ir laiduotojo / bendraskolio / sutuoktinio) Bendrovė anksčiau yra patyrusi su kreditavimu susijusių nuostolių;

73.5. jei Vartojimo kredito gavėjas nepatvirtina savo tapatybės;

73.6. jei, remiantis viešai prieinama informacija, galima pagrįstai įtarti, kad Vartojimo kredito gavėjas yra susijęs su finansiniais nusikaltimais (kontrabanda, sukčiavimas ir pan.);

73.7. jeigu atlikus sukčiavimo rizikos vertinimą nustatoma, kad neišnyko pagrįstos objektyvios priežastys įtarti sukčiavimą, įskaitant atvejus, kai galimai naudojamasi kito asmens duomenimis arba Klientas vartojimo kredito sutartį siekia sudaryti dėl trečiųjų asmenų apgaulės ar poveikio;

73.8. asmenims, įrašytiems į NASIS. Patikra atliekama sprendimo dėl vartojimo kredito suteikimo priėmimo momentu; su į NASIS įrašytu asmeniu sudaryta sutartis laikoma negaliojančia (Įstatymo 35 straipsnio 6 dalis).

74. Jei Bendrovė turi ne visą Vartojimo kredito gavėjo būklei įvertinti reikalingą informaciją, ši informacija ar duomenys yra neišsamūs arba jų patikimumas kelia rimtų abejonių, tuomet tokiam Vartojimo kredito gavėjui Vartojimo kreditas gali būti nesuteikiamas.

## X. FINANSINIŲ SUNKUMŲ NUSTATYMAS, ĮMOKŲ ATIDĖJIMAS IR RESTRUKTŪRIZAVIMAS

75. Ankstyvasis nustatymas. Bendrovė stebi požymius, rodančius, kad Klientas patiria ar, tikėtina, patirs finansinių sunkumų (pvz., Įmoka vėluojama sumokėti ilgiau kaip 5 dienas, Klientas praneša apie pajamų sumažėjimą, darbo netekimą ar kitas Įstatymo 30 straipsnio 1 dalyje nurodytas aplinkybes, prašo atidėti Įmokas). Nustačiusi tokius požymius, Bendrovė savo iniciatyva susisiekia su Klientu, informuoja jį apie

galimas įsipareigojimų vykdymo priemones ir nurodo lengvai pasiekiamą konsultavimo skolos klausimais paslaugų teikėją.

76. Įmokų atidėjimas. Gavusi Kliento prašymą raštu ar kita patvariąja laikmena, Bendrovė privalo atidėti Įmokų (išskyrus palūkanas) mokėjimą Kliento nurodytam, bet ne ilgesniam kaip 3 mėnesių laikotarpiui, kai Klientas pagal konkrečią vartojimo kredito sutartį nebetenkina DSTI reikalavimo ir yra bent viena iš Įstatymo 30 straipsnio 1 dalyje nurodytų aplinkybių. Bendrovė gali atidėti Įmokas ir Klientui palankesnėmis sąlygomis (pvz., kai tenkinama tik viena iš šių sąlygų). Tokiu atveju kreditingumas iš naujo nevertinamas – vertinama tik, ar tenkinamos šios sąlygos. Atidėjimo teise galima naudotis pakartotinai, kai vėl atsiranda nurodytos aplinkybės. Jeigu Klientas jau vėluoja mokėti, Bendrovė įvertina, ar restruktūrizavimas nebūtų veiksmingesnė priemonė.

77. Individualus vertinimas. Vertindama, ar yra objektyviai įmanomų priemonių, kurios galėtų padėti užtikrinti, kad būtų vykdomi vartojimo kredito sutartyje nustatyti įsipareigojimai (Įmokų atidėjimas, termino pratęsimas, grafiko ar Įmokų dydžio pakeitimas, palūkanų sumažinimas, refinansavimas ir kt.), Bendrovė atsižvelgia į Kliento esamas ir pagrįstai prognozuojamas pajamas, jų sumažėjimo priežastis bei numatomą trukmę, pagrįstus pragyvenimo išlaidų poreikius ir išlaikomų asmenų skaičių, kitus finansinius įsipareigojimus, pradelstų mokėjimų trukmę ir apimtį, likusį sutarties terminą, Kliento bendradarbiavimą ir kitas reikšmingas aplinkybes.

78. Pasiūlymas ir jo nepateikimas. Informuodama Klientą apie pradelstą mokėjimą, Bendrovė nurodo jo galimybę kreiptis dėl tolesnio įsipareigojimų vykdymo būdų ir priemonių, o gavusi prašymą – pasiūlo tinkamas priemones (Įstatymo 32 straipsnio 1 dalis ir 2 dalies 1 punktas). Jeigu įvertinus Kliento aplinkybes nustatoma, kad nė viena priemonė nebūtų tinkama ir realiai nepadėtų atkurti galimybės vykdyti įsipareigojimus, Bendrovė gali nuspręsti pasiūlymo neteikti.

79. Pakartotinis pasiūlymas. Spręsdama, ar pakartotinai siūlyti priemones (Įstatymo 32 straipsnio 5 dalis), Bendrovė įvertina, kokios priemonės Klientui jau buvo pasiūlytos ar taikytos, ar jis į jas reagavo ir ar jos buvo veiksmingos, ar po ankstesnio pasiūlymo atsirado naujų aplinkybių (pvz., įsidarbinimas, pasikeitęs išlaikomų asmenų skaičius) ar reikšmingai pasikeitė anksčiau žinotos aplinkybės, taip pat ar yra realiai įgyvendinama priemonė. Priemonės nesiūlomos pakartotinai automatiškai kiekvieno kreipimosi atveju.

80. Reikšmingas bendros mokamos sumos padidėjimas. Vadovaujantis Įstatymo 32 straipsnio 6 dalimi, keičiant vartojimo kredito sutartį taikant restruktūrizavimo priemones, bendros Vartojimo kredito gavėjo mokamos sumos padidėjimas laikomas nereikšmingu, kai kartu tenkinami abu šie kriterijai:

80.1. procentinis kriterijus – bendros Vartojimo kredito gavėjo mokamos sumos padidėjimas neviršija 10 procentų bendros mokamos sumos pagal keičiamą vartojimo kredito sutartį;

80.2. absoliutaus padidėjimo kriterijus – bendros Vartojimo kredito gavėjo mokamos sumos padidėjimas neviršija sumos, atitinkančios tris įprastas mėnesio Įmokas pagal iki pakeitimo galiojusį mokėjimų grafiką.

80.3. Abu kriterijai taikomi kartu. Kai tenkinami abu kriterijai ir nėra kitų aplinkybių, rodančių reikšmingą neigiamą ekonominį poveikį Vartojimo kredito gavėjui, bendros mokamos sumos padidėjimas gali būti pripažįstamas nereikšmingu ir kreditingumas iš naujo nevertinamas.

80.4. Jeigu bent vienas kriterijus netenkinamas, atliekamas individualus bendros mokamos sumos padidėjimo reikšmingumo vertinimas, atsižvelgiant į mėnesio Įmokos pokytį, termino pailgėjimą ir Vartojimo kredito gavėjo finansinę padėtį. Pripažinus padidėjimą reikšmingu, kreditingumas iš naujo vertinamas pagal Taisyklių 14 punktą ir IV-VI skyrius. Reikšmingumo vertinimo rezultatas ir motyvai dokumentuojami.

81. Susitarimai dėl atidėto mokėjimo ar grąžinimo metodo pakeitimo. Kai Klientas jau nevykdo ar, tikėtina, nevykdys įsipareigojimų, šalys gali susitarti dėl atidėto mokėjimo ar grąžinimo metodo pakeitimo (įskaitant termino pratęsimą mažinant Įmokas), jeigu tikėtina, kad toks susitarimas padės išvengti skolos išieškojimo, ir Klientui nenustatomos blogesnės sąlygos nei pradinėje sutartyje – be kita ko, nereikalaujama papildomo užtikrinimo, nedidinamos palūkanos ar mokesčiai (Įstatymo 3 straipsnio 5 dalis).

82. Kraštutinė priemonė. Sutartis Bendrovės iniciatyva dėl Kliento finansinių įsipareigojimų nevykdymo nutraukiama tik esant visoms Įstatymo 32 straipsnio 2 dalyje nustatytoms sąlygoms, įskaitant tai, kad išnaudotos visos objektyviai įmanomos galimybės užtikrinti sutarties vykdymą.

## XI. STEBĖSENA

83. Nuolat stebima, ar Vartojimo kredito gavėjų kreditingumo vertinimo procesas yra tinkamas ir efektyvus, ir, nustačius poreikį, jis yra tobulinamas.

84. Vartojimo kredito gavėjo kreditingumo vertinimo proceso tinkamumui patikrinti atsižvelgiama į tokius veiksnius, kaip Vartojimo kredito gavėjo kreditų portfelio kokybė, uždelstos įmokos, nuvertėję bei nurašyti kreditai, taip pat Automatizuoto vertinimo peržiūrų rezultatai, pagrįstų Klientų skundų dėl kreditingumo vertinimo skaičius ir Įmokų atidėjimo bei restruktūrizavimo atvejai (Nuostatų 25 punktas).

85. Sprendimų priėmimo dėl kreditų teikimo procesai yra nuolat stebimi Privačių klientų skyriaus vadovo ir jo peržiūrimi, kad procesai būtų nenutrūkstami ir be trūkumų.

## XII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

86. Bendrovės kreditingumo vertinimo vadybininkai atsako už teisingą duomenų suvedimą į Bendrovėje naudojamas kompiuterines sistemas pagal Vartojimo kredito gavėjo užpildytą paraišką, gautus atsakymus iš duomenų bazių, skambučio / susirašinėjimo metu surinktą informaciją, taip pat atsako už teisingą Vartojimo kredito gavėjo finansinės būklės įvertinimą.

87. Bendrovės vadovas atsako už bendrą šių Taisyklių vykdymo kontrolę Bendrovėje.

88. Šios Taisyklės įsigalioja jų patvirtinimo dieną (ši redakcija įsigalioja 2026 m. lapkričio 20 d.) ir galioja iki kol bus panaikintos arba pakeistos Bendrovės vadovo įsakymu.

89. Šių Taisyklių nuostatos negaliojimas automatiškai nedaro kitų šių Taisyklių nuostatų negaliojančiomis. Negaliojanti nuostata privalo būti pakeista kita, teisėta ir teisiškai veiksmingai nuostata, turinčia kuo artimesnę reikšmę įtvirtintai teisės akte.

90. Šios Taisyklės turi būti peržiūrimos kartą per metus ir pakeičiamos, jei keičiasi imperatyvūs teisės aktų reikalavimai dėl kreditingumo vertinimo, Lietuvos banko išaiškinimai arba paaiškėja, kad kreditingumo vertinimo procesas yra neveiksmingas.